

«Συναντήσεις Τεχνικής Υποστήριξης για την ένταξη στα ΕΠ
στοχευμένων δράσεων για τα ΑμεΑ»

Ε.Π. Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

2014-2020

Η χρήση από την ΕΥΔ των εργαλείων για την εκπλήρωση των απαιτήσεων για την οριζόντια ένταξη της διάστασης της αναπηρίας στο Ε.Π.

Κομοτηνή, 25.11.2015

Εισηγήτρια: Χριστοφή Μαρίλυ,
Εμπειρογνώμων προσβασιμότητας, συνεργάτης ΕΣΑμεΑ

Το Υποέργο 1 «Συναντήσεις Τεχνικής Υποστήριξης για την ένταξη στα ΕΠ
στοχευμένων δράσεων για τα ΑμεΑ» υλοποιείται στο πλαίσιο εφαρμογής της Πράξης «Συμβουλευτικές
Υπηρεσίες Υποστήριξης για την Εξειδίκευση της Αναπηρίας και της Προσβασιμότητας»,
η οποία εντάσσεται στο Ε.Π. «Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής» (Άξονας Προτεραιότητας 1 «Υποστήριξη
επιτελικών δομών, λειτουργιών και δικαιούχων φορέων»)

Κριτήριο για την προσβασιμότητα

Παράρτημα II -Εξειδίκευση κριτηρίου

“Εξετάζεται πώς η πράξη διασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

Σε περίπτωση κατά την οποία μία πράξη έχει ήδη συμβασιοποιηθεί και δεν έχει γίνει πρόβλεψη για τα ΑΜΕΑ, εφόσον απαιτείται από τη φύση της πράξης και την κείμενη νομοθεσία, η θετική αξιολόγηση θα πρέπει να τεκμηριώνεται με τη δέσμευση του δυνητικού δικαιούχου ότι θα αναλάβει όλες τις δαπάνες προσαρμογής για εξασφάλιση προσβασιμότητας για ΑΜΕΑ με δικά του έξοδα.

Για την αξιολόγηση του κριτηρίου αυτού επισυνάπτεται σχετικό Παράρτημα II.

Ειδικά για το εν λόγω κριτήριο διευκρινίζεται ότι η θετική απάντηση («ΝΑΙ») καλύπτει τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Στην πράξη περιλαμβάνονται όλες οι απαιτήσεις, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, ώστε να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα στα ΑμεΑ.
- Δεν προβλέπονται απαιτήσεις για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της πράξης βάσει της οποίας δεν κωλύεται (π.χ. περίπτωση ανακατασκευής τάπητα οδοστρωσίας κλπ) ή δεν απαιτείται η προσβασιμότητα στα ΑμεΑ (π.χ. Προγράμματα τύπου «Εξοικονομώ κατ’ οίκον» κλπ).”

Παράρτημα II

Βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II για την εξειδίκευση του κριτηρίου αξιολόγησης «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία»

Κριτήριο για τη μη διάκριση

“Εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη προασπίζει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αποτρέπει κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλής, εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού.”

Ειδικότερα όσον αφορά στη μη διάκριση λόγω της ύπαρξης αναπηρίας μπορεί να εξετάζεται εάν:

- (α) οι διαδικασίες υποβολής αίτησης είναι προσβάσιμες στα άτομα με αναπηρία*
- (β) προβλέπονται θετικά μέτρα προς όφελος των ατόμων με αναπηρία (π.χ. αυξημένη μοριοδότηση) λόγω της ανισότητας που προκαλεί η αναπηρία*
- (γ) προβλέπεται η υλοποίηση εύλογων προσαρμογών για την ικανοποίηση των αναγκών ατόμων με αναπηρία*
- (δ) τα παραγόμενα παραδοτέα λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία*

Παραδείγματα

Επικοινωνιακός Οδηγός ΕΣΠΑ 2014-2020

Αθήνα
Μάιος 2015

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

ΕΝΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΑΜΕΑ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΙΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Η διάσταση της αναπηρίας και η ένταξη της αρχής της μη διάκρισης λόγω αναπηρίας και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, αποτυπώνεται στην Αιρεσιμότητα 1 «Καταπολέμηση των Διακρίσεων» καθώς και στην Αιρεσιμότητα 3 «Αναπηρία» του Κανονισμού 1303/2013. Προκύπτει, λοιπόν, η ανάγκη για εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία στην πληροφόρηση και επικοινωνία για το ρόλο των Ταμείων και τις δυνατότητες χρηματοδότησης που παρέχουν.

Επομένως, στα περιεχόμενα της στρατηγικής επικοινωνίας, όπως ορίζονται στον Κανονισμό 1303/2013, περιλαμβάνεται η περιγραφή των μέσων, που θα διατεθούν σε μορφές προσβάσιμες για τα άτομα με αναπηρία. Το Παράρτημα αυτό δίνει βασικές κατευθύνσεις για τη σύνταξη της περιγραφής των μέσων και την υλοποίησή τους και βασίζεται σε πρόταση της ΕΣΑμεΑ που υποβλήθηκε στην Εθνική Αρχή Συντονισμού.

1. Ένταξη της διάστασης της αναπηρίας και της προσβασιμότητας των ΑμεΑ στα μέσα πληροφόρησης και επικοινωνίας για το γενικό πληθυσμό

1.1 Εκδηλώσεις (εκπαιδευτικά σεμινάρια, εργαστήρια, συναντήσεις, ημερίδες, συνέδρια, εκθέσεις, κλπ.)

Κατά τη διοργάνωση πάσης φύσεως εκδηλώσεων λαμβάνεται μέριμνα για τα παρακάτω:

α) **Δημοσιότητα για την εκδήλωση:** Εκτός από τις συνήθειες ενέργειες επικοινωνίας της εκάστοτε εκδήλωσης (στον Τύπο, στα ηλεκτρονικά μέσα, τηλεοπτικά, ραδιοφωνικά και λοιπά μέσα), προτείνεται η πρόσκληση να αποστέλλεται στα συλλογικά όργανα εκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρία, σε εθνικό επίπεδο και αναλόγως σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο προς διανομή στα μέλη τους.

Για να ληφθεί μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην εκδήλωση αλλά και την παρακολούθησή της από άτομα με αναπηρία:

- Στις αιτήσεις/φόρμες συμμετοχής περιλαμβάνεται πεδίο όπου ο συμμετέχων δηλώνει ότι είναι άτομο με αναπηρία και το είδος της αναπηρίας του (κινητική, αισθητηριακή, όρασης, ακοής, κλπ.). Στην περίπτωση προσφοράς γευμάτων στα πλαίσια της εκδήλωσης, περιλαμβάνεται και πεδίο δήλωσης ειδικών διατροφικών θεμάτων (π.χ. διαβητική κλπ.)

ει. Τηλέφωνο	γίνε από της, τα οποία έχρι τη θέση	ησης και
των ατόμων σε ύ πλάτους.	καρτελάκι, η διατροφικές	ι αρμόδια ρησης και ηρίας και ημέρωσης για την πλῆθειων
σεων.	ίστε αυτά να ι όρασης, με	ρησης και
ι δημιουργηθεί		
η αναπηρικού	ίχιστον ένας stem - RDS), αδιοφωνικού σβάσιμο στα	issible for ts/nr/88) wide" (βλ.
τέτοια ύψη και ιών αμαξιδίων, αν ατόμων, δια		tu.int/ITU-021.pdf
ητες και κατά		
και βαρβίων Αντίστοιχα, οι τιτρέπουν στον των προτέρων ιών.	ήρω με τις σε επίπεδο ίσιο Παροχής ι», ΚΥ. 49 και	: Practices tion Best
·χ· ηλεκτρονικά ίναλλακτικά, το	ς, έντυπα με ς φορείς των	/ μπορούν ΕΣΑμεΑ).
ια, (μπορεί να ε).	η ανάρτηση	

ΚΔΑΠ μεΑ Βρεφονηπιακοί σταθμοί

Ελληνική Στратία Τοπικής Ανάπτυξης και
Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.) Α.Ε.

Αθήνα, 16/07/2015

Τοχ. Δεσφόνου: Μυμάρου 73-77

Αρ.Πρωτ.: 2100

Τοχ. Κώδικας: 104 36 Αθήνα

Κεντρική Γραμείο Αθήνα:

Πληροφορίες:

Τηλέφωνο: 210-5214600, 213-1320600

Φακ: 210-5214733, 5214734, 5214735, 5214642

E-mail: 2015era@etaa.gr

Γραμείο Κεντρικής Μοσφίνου:

Πληροφορίες:

Τηλέφωνο & Φακ: 2310-544731, 544714

Γραμείο Βαρεσσίνου:

Πληροφορίες:

Τηλέφωνο: 2410-575225, 575221, 575222

Φακ: 2410-575221

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ
«ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ»

ΦΟΡΕΙΣ / ΔΟΜΕΣ (ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ)

ΟΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ (ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ)

*Βλ. Πρόσκληση ΕΕΤΑΑ
16.07.2015*

Επιχειρηματικότητα

Πρόγραμμα «Εξωστρέφεια - Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων»

(βλ.σελ.37 ΠΕΠ Αττικής 2007 – 2013):

«12. Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 με το γνήσιο της υπογραφής από το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας που να βεβαιώνει ότι: ...Η επιχείρηση διαθέτει τις κατάλληλες υποδομές για την ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) ή θα μεριμνήσει για την υλοποίηση των απαραίτητων υποδομών πρόσβασης μέχρι και την ολοκλήρωση της επένδυσης (σε περίπτωση που δε διαθέτει τις σχετικές υποδομές και η πρόταση ενταχθεί στο Πρόγραμμα). Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές υποδομές και εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.).

Πρόταση για συμπλήρωση

Ειδικά όσον αφορά ηλεκτρονικές υποδομές και εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό πρέπει να συμμορφώνονται κατ' ελάχιστον με το πρότυπο *Web Content Accessibility Guidelines (WCAG)* (έκδοση 2.0) στο επίπεδο προσβασιμότητας «AA». Σε περίπτωση δε, που η επιχείρηση απασχολεί υπάλληλο με αναπηρία στην παρούσα υπεύθυνη δήλωση θα γίνεται σαφής αναφορά στο γεγονός αυτό και ο δικαιούχος θα δηλώνει υπεύθυνα ότι έχει προβεί σε «εύλογες προσαρμογές» του εργασιακού χώρου, όπως ορίζει το άρθρο 10 του Ν.3304/2005 (ΦΕΚ 16/Α)».

Τουρισμός

Οδηγός της Πράξης «Πράσινος Τουρισμός»

(βλ. ΠΕΠ Αττικής 2007-2013, σελ. 32)

«12. Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 με το γνήσιο της υπογραφής από το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας που να βεβαιώνει ότι: ....Η επιχείρηση διαθέτει τις κατάλληλες υποδομές για την άρση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) ή δεσμεύεται για την υλοποίηση των απαραίτητων υποδομών πρόσβασης μέχρι και την ολοκλήρωση της επένδυσης (σε περίπτωση που δε διαθέτει τις σχετικές υποδομές και η πρόταση ενταχθεί στην Πράξη). Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές υποδομές και εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λπ.). **Ειδικά όσον αφορά ηλεκτρονικές υποδομές και εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό πρέπει να συμμορφώνονται κατ' ελάχιστον με το πρότυπο Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) (έκδοση 2.0) στο επίπεδο προσβασιμότητας «AA».** Σε περίπτωση δε, που η επιχείρηση απασχολεί υπάλληλο με αναπηρία στην παρούσα υπεύθυνη δήλωση θα γίνεται σαφής αναφορά στο γεγονός αυτό και ο δικαιούχος θα δηλώνει υπεύθυνα ότι έχει προβεί σε «εύλογες προσαρμογές» του εργασιακού χώρου, όπως ορίζει το άρθρο 10 του Ν.3304/2005 (ΦΕΚ 16/Α)».

ΤΠΕ

«e-BYZANTINO ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ»

Σχέδιο διακήρυξης – πρόταση ΕΣΑμεΑ

Από 2007-2013

Είχαν προβλεφθεί γενικόλογες αναφορές (σελ. 32 και 33) στο «Μέρος Α: Αντικείμενο και Προδιαγραφές Έργου» ως εξής:

-«Συμβατότητα με WAI/WCAG: Επίπεδο προσβασιμότητας AA Διαδικτυακή πρόσβαση για άτομα με προβλήματα όρασης.»

*- «Α3.12 Απαιτήσεις Προσβασιμότητας
Όλες οι εφαρμογές θα πρέπει να είναι συμβατές με τα πρότυπα W3C WAI (AA,AAA) για την πρόσβαση ΑμεΑ»*

Πρόταση για συμπλήρωση

«Προκειμένου να διασφαλίζεται η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία στο σύνολο των προσφερόμενων ηλεκτρονικών υπηρεσιών και το ηλεκτρονικό περιεχόμενο της διαδικτυακής πύλης και των εφαρμογών του έργου η κατασκευή της πύλης και των διαδικτυακών υπηρεσιών θα πρέπει να συμμορφώνονται πλήρως με τις ελέγξιμες Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού έκδοση 2.0 σε επίπεδο τουλάχιστον «AA» (WCAG 2.0 level AA).

Στις υπόλοιπες περιπτώσεις εφαρμογών που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία διαδικτυακών υπηρεσιών, είναι απαραίτητη αναλυτική τεκμηρίωση από τον Ανάδοχο της εξασφάλισης της προσβασιμότητας βάσει διεθνών προτύπων και οδηγιών προσβασιμότητας και ευχρηστίας εφαρμογών πληροφορικής.

Σημειώνεται ότι η συμμόρφωση με τις παραπάνω τεχνικές προδιαγραφές ανά περίπτωση θα πρέπει να ελεγχθεί με συστηματικό τρόπο με ευθύνη του Αναδόχου, ο οποίος υποχρεούται να παραδώσει σχετικό παραδοτέο στο οποίο να αναφέρονται επακριβώς οι πρόνοιες που ακολουθήθηκαν για την τήρηση των προδιαγραφών προσβασιμότητας και τα αποτελέσματα των ελέγχων. Η συμμόρφωση και τα αποτελέσματα αυτά θα ελέγχουν για την ορθότητά τους προ της οριστικής παραλαβής των παραδοτών του Έργου.

Τέλος, αναφορά στις παραπάνω τεχνικές προδιαγραφές θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται και στον Πίνακα Συμμόρφωσης, όπου θα ζητείται υποχρεωτικά η θετική (ΝΑΙ) απάντηση».

Έργα

Από 2007-2013

- Κατηγορία πράξης 23.01
«Βελτίωση/κατασκευή/αναβάθμιση/ολοκλήρωση
επαρχιακών οδών»
- Κατηγορία πράξης 23.02
«Βελτίωση/κατασκευή/αναβάθμιση/ολοκλήρωση
περιφερειακών τοπικών
οδών»

- ✓ **εξυπηρετήσεις** προς τους χρήστες (χώροι στάθμευσης, τηλεφωνικές συσκευές έκτακτης ανάγκης, χώροι ανάπαυσης και αναμονής, WC κ.λπ.) προσβάσιμοι σε άτομα με αναπηρία,
- ✓ **σηματοδότηση**, στην οποία πρέπει να προβλεφθεί και ηχητική προειδοποίηση για τη διευκόλυνση τυφλών ατόμων,
- ✓ **διαβάσεις** (υπόγειες, υπέργειες ή ισόπεδες) και πεζοδρόμια, προσβάσιμα με οδηγούς τυφλών/ράμπες
- ✓ **σήραγγες** (έξοδοι διαφυγής)

15:03:19

Ας
προσπαθήσου
με να
...“ανέβουμε
όλοι στο
τρένο”!

**Σας ευχαριστούμε
για την προσοχή σας!**